

SPIS TREŚCI

Poziom interakcyjny gramatyki.	15
Wstęp.	17
1. Ideacja a interakcja	21
1.1. Teoria aktów mowy a gramatyka	23
1.2. Interpretacja pośrednich aktów mowy.	27
2. Struktura interakcji	36
2.1. Typy kontaktów językowych.	42
2.2. Układ interakcyjny	45
2.3. Interakcyjne komunikowanie się	50
2.4. Uczestnicy interakcji, role i obowiązki.	51
3. Strategie konwersacyjne	54
3.1. Strategie informacyjno – weryfikacyjne	59
3.2. Strategie aksjologiczno-emotywnie.	63
3.3. Strategie behawioralne	66
3.4. Strategie metadyskursywne.	68
4. Typologia operatorów interakcyjnych	70
4.1. Mechanizmy wprowadzania aktów mowy	73
4.2. Operatory modalne	75
4.2.1. Operatory pewności i wykluczenia	77
4.2.2. Operatory przypuszczenia.	79
4.2.3. Operatory wątpliwości	81
4.2.4. Operatory modalno - syntagmatyczne	82
4.3. Operatory emotywno-oceniające	87

4.4. Operatory działania	105
4.4.1. Operatory nakłaniające do działania	106
4.4.2. Operatory zobowiązania	111
4.4.3. Operatory aktów ustalania sposobu działania	115
4.5. Metaoperatory perswazyjne	120
4.5.1. Operatory blokowania weryfikacji	121
4.5.2. Operatory metatekstowe	122
4.5.3. Wzmacnianie funkcji modalnych i modalno-syntagmatycznych	124
4.5.4. Wzmacnianie funkcji działania	126
4.6. Polifunkcjonalność operatorów interakcyjnych. Operatory złożonych aktów mowy	130
4.7. Konwencjonalizacja aktów mowy	135
Poziom organizacji tekstu	139
Wstęp	141
I. Gramatyka parafrazowania	143
1. Problem synonimiczności	144
2. Rozkład predykatywny i gramatyczna baza wyboru wariantów realizacji	147
3. Mechanizm wyboru gramatycznego	152
3.1. Reguły przekształcania ilościowego	152
3.2. Reguły przekształcania jakościowego	156
3.2.1. Substytucja funkcjonalnie pokrewnych jednostek	157
3.2.2. Transformacja morfologiczno-strukturalna	160
3.2.3. Transformacja strukturalno-leksykalna	168
II. Gramatyka organizacji dyskursu	173
1. Operatory organizacji dyskursu	174
2. Operatory organizacji tekstu	179
1.1. Operatory metatekstowe	179
1.2. Operatory organizacji treści	180
III. Gramatyka organizacji gatunków tekstu	189
1. Cele komunikacyjne a typologia gatunkowa polskich tekstów	190
2. Teksty języka potocznego	194
2.1. Specyfika komunikacji potocznej	195
2.2. Wyznaczniki dyskursu potocznego	196
2.2.1. Wyznaczniki foniczne	197
2.2.2. Wyznaczniki specyfiki realizacji	197

SPIS TREŚCI

2.2.3. Wyznaczniki słowotwórcze	198
2.2.4. Wyznaczniki indeksalne	199
2.2.5. Specyfika realizacji poziomów gramatycznych w tekstach języka potocznego.	201
2.2.5.1. Sposoby przekazu informacji	201
2.2.5.2. Stylistyczna organizacja poziomu interakcyjnego . . .	203
2.2.5.3. Specyficzne operatory organizacji tekstu mówionego .	207
2.2.5.4. Potoczna komunikacja non bona fide.	209
Analiza typowych tekstów potocznych.	210
Rozmowa face-to-face	210
Rozmowa telefoniczna	212
3. Teksty naukowe	216
3.1. Specyfika komunikacji w dyskursie naukowym	216
3.2. Wyznaczniki dyskursu naukowego	218
3.2.1. Gramatyczne wyznaczniki bezosobowości.	218
3.2.2. Gramatyczne wyznaczniki referencji naukowej.	220
3.2.3. Inne wyznaczniki formalne tekstów naukowych	222
3.2.4. Gramatyczne wyznaczniki statyzacji.	223
3.2.5. Wyznaczniki tematyczne i terminologia naukowa	223
3.2.6. Argumentacja rzeczowa i kompozycja dyskursu naukowego .	227
Analiza typowych tekstów naukowych	231
Tekst z dziedziny nauk ścisłych	231
Tekst z dziedziny nauk stosowanych.	233
Tekst z dziedziny tzw. nauk humanistycznych	234
4. Teksty urzędowe	236
4.1. Specyfika komunikacji w sferze urzędowej.	236
4.2. Wyznaczniki dyskursu urzędowego	238
4.2.1. Szablony dokumentów urzędowych	238
4.2.2. Terminologia urzędowa.	239
4.2.3. Wyznaczniki referencji prawnej (hierarchia tekstów).	240
4.2.4. Wyznaczniki prawomocności	242
4.2.5. Wyznaczniki nieformalne dokumentów urzędowych.	242
4.2.6. Organizacja ustnych realizacji dyskursu urzędowego.	243
Analiza typowych tekstów urzędowych	244
Konstytucja RP (fragment)	244
Życiorys zawodowy	245
Podanie	246
Zaświadczenie	247
Umowa	258
Upoważnienie	250

List urzędowy	251
Protokół	252
Upoważnienie	255
5. Teksty publicystyczne	256
5.1. Komunikacyjne przeznaczenie tekstów publicystycznych.	256
5.2. Wyznaczniki tekstów publicystycznych	257
5.2.1. Ekspresywne nacechowanie leksyki i frazeologii publicystycznej.	258
5.2.2. Szablony.	260
5.2.3. Wykorzystanie systemowych środków perswazji.	261
5.2.4. Informowanie i komentowanie w tekstach publicystycznych.	263
5.2.5. Kreacja nadawcy, odbiorcy i kontaktu między nimi.	264
5.2.6. Argumentacja aksjologiczna i kompozycja dyskursu publicystycznego. Strategie perswazyjne.	266
5.2.7. Gatunki tekstów publicystycznych	270
Analiza typowych tekstów publicystycznych	273
GATUNKI KOMENTUJĄCE (fragmenty tekstów)	273
Komentarz.	273
Artykuł prasowy.	275
Artykuł redakcyjny.	277
PRZEMÓWIENIA I WYSTĄPIENIA PUBLICZNE (fragmenty)	281
Wystąpienia członków rządu i administracji państwowej	281
Wywiad publicystyczny	284
Rozmowa nieantagonistyczna	284
Rozmowa antagonistyczna	287
Prasowa wypowiedź wartościująca	289
6. Teksty literackie	292
6.1. Komunikacyjne przeznaczenie tekstów literackich.	293
6.2. Wyznaczniki tekstów literackich	295
6.2.1. Formalne wyznaczniki gatunków tekstów literackich.	295
6.2.2. Formalne wyznaczniki graficzne tekstów poetyckich.	305
6.2.3. Nieformalne wyznaczniki tekstów literackich. Obrazowanie w tekstach literackich. Metafora literacka. Metonimia literacka	307
6.2.4. Kreowanie podmiotu lirycznego i narratora	315
6.2.5. Aforystyczność i komizm	316
6.2.6. Zjawiska mieszane wyróżniające teksty literackie	318
6.2.7. Komunikacyjna typologia gatunków tekstów literackich	323
6.2.7.1. Teksty prymarnie przeznaczone do wygłaszania	324
6.2.7.2. Teksty przeznaczone zarówno do wygłaszania jak	

SPIS TREŚCI

i do czytania	327
6.2.7.3. Teksty prymarnie przeznaczone do czytania	329
Analiza typowych przykładów tekstów literackich	330
Poezja klasyczna	330
Poezja nieklasyczna	331
Proza realistyczna	333
Proza psychologiczna	334
Dramat klasyczny	336
Dramat modernistyczny	339
7. Style mieszane	341
Analiza przykładów wybranych tekstów reprezentujących style mieszane	346
Radiowe sprawozdanie sportowe (fragment)	347
Dialog w prozie (fragment)	349
Wywiad informacyjny (fragment)	351
Serwis wiadomości	352
Artykuł popularno-naukowy (fragment)	354
Sprawozdanie sejmowe (fragment)	355
Felieton (fragment)	357
8. Stylizacja	359
Analiza przykładów tekstów zawierających stylizację	361
Internacjonalizacja	361
Stylizacja gwarowa	361
Kolokwializacja	364
Archaizacja	366
Pastisz	367
POSŁOWIE	371
LITERATURA	373
INDEKS WAŻNIEJSZYCH POJĘĆ	379